

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 1148/2022
03.11.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници по тужби тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Владан Смиљковић, адвокат из ..., против туженог Концерн „Фармаком МБ“ Шабац – Рудник „Леце“ д.о.о. Шабац – у стечају, чији је пуномоћник Александар Манчев, адвокат из ..., ради поништаја решења о престанку радног односа, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 4Пж 1118/20 од 24.03.2022. године, у седници већа одржаној дана 03.11.2022 године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца АА из ... изјављена против пресуде Привредног апелационог суда 4Пж 1118/20 од 24.03.2022. године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Ваљеву, Судска јединица у Шапцу П 408/18 од 22.10.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца против туженог којим је тражено да се поништи решење о престанку радног односа од 18.09.2018. године донето од стране туженог, а којим је отказан уговор о раду тужиоцу и да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад, као неоснован. У ставу другом изреке, обавезан је тужилац да на име трошкова парничног поступка плати туженом износ од 130.500,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда 4Пж 1118/20 од 24.03.2022. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена је првостепена пресуда.

Против наведене другостепене пресуде тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију, због погрешне примене материјалног права и битних повреда одредаба парничног поступка, а тужени је у датом одговору на ревизију оспорио наводе ревидента, премда трошкове поводом састава одговора на ревизију није тражио и определио.

Испитујући побијану пресуду у границама ревизијских навода, у складу са одредбама члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број

72/11, са изменама), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Нису основани ревизијски наводи тужиоца којима се указује да је првостепена и другостепена одлука донета уз погрешну оцену изведених доказа у списима, односно да је таква одлука донета уз битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку. Напротив, побијана одлука заснована је на чињеничном стању које је утврђено оценом доказа изршеном од стране првостепеног суда, који је и спроводио доказни поступак. Стога, битна повреда на коју се указује није могла бити учињена у поступку пред другостепеним судом. Поред тога, оваквим ревизијским наводима суштински се оспорава правилност утврђеног чињеничног стања на којем су засноване нижестепене одлуке, а у ком погледу погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање не представља дозвољени ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. Закона о парничном поступку. Нису од утицаја ревизијски наводи о томе да је другостепена одлука захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку. Таква битна повреда не представља дозвољени ревизијски разлог предвиђен у члану 407. Закона о парничном поступку, због чега наводи ревидента у том делу нису од утицаја у ревизијском поступку.

Према утврђењу нижестепених судова тужилац је, након отварања стечајног поступка над туженим, дана 09.06.2017. године са туженим закључио Уговор о раду на одређено време у трајању до завршетка послова одређених од стране послодавца, у складу са Законом о стечају. Уговором је предвиђено да тужилац обавља послове у радној јединици ..., премда је уговором тужилац прихватио да у току рада може бити распоређен и на друге послове уколико то захтева хитност завршења посла. Према уговору, тужиоцу престаје радни однос отказом уговора од стране стечајног управника и пре истека времена за који је заснован, између осталог и у случају престанка потребе за обављање послова ради којих је заснован радни однос. Анексом број 1 Уговора о раду од 01.09.2017. године тужилац је распоређен на послове ..., а Анексом 2 Уговора о раду од 08.12.2017. године предвиђено је да тужилац почев од 11.12.2017. године обавља послове ... на ... индустријског круга јаме. Анексом број 3 Уговора о раду од 11.05.2018. године тужилац је распоређен почев од 07.05.2018. године на пословима ... на ... индустријског округа. Решењем о престанку радног односа туженог број 2353/09 од 18.09.2018. године, на основу одредбе члана 175. став 1. тачка 1. Закона о раду и члана 77. Закона о стечају, утврђено је да тужиоцу, као запосленом раднику у стечају, а који је распоређен на пословима ... на уређењу индустријског круга, дана 18.09.2018. године престаје радни однос на одређено време због престанка потребе за обављањем послова ради којих је засновао радни однос. Из садржине Правилника о организацији и систематизацији радних места, утврђено је да је дана 18.09.2018. године на радном месту ... на уређењу индустријског круга било укупно 5 запослених и да су на истом радном месту на дан 13.06.2019. године била четири запослена, те да у периоду 18.09.2018. године – 13.06.2019. године није било пријема нових радника на радном месту ... индустријског круга.

Код овако утврђених чињеница, нижестепени судови су применили одредбу члана 77. Закона о стечају и одбили тужбени захтев, налазећи да тужени није извршио злоупотребу права, из којих разлога нису узети у обзир наводи тужиоца којим указује

на алкотестирање тужиоца у датој ситуацији, те евентуалној недозвољеној концентрацији алкохола у крви као разлогу за отказ. Од стране нижестепених судова нису узети у обзир ни наводи тужиоца којима се указује на то да је тужилац био представник синдикалне организације, те да један закон не може да суспендује права која некоме Устав гарантује, све код чињенице да је тужилац са туженим закључио Уговор о раду на одређено време, да је тужени привредно друштво у стечају, да је уговор закључен ради окончања започетих послова, што значи до престанка потребе за пословима због којих је заснован радни однос, те да је тужени доказао током поступка да је смањен број извршилаца на радном месту на коме је тужилац био запослен, а да се накнадно није повећао, што је доказ о престанку потребе за обављање послова због којих је тужилац засновао радни однос са туженим и да решење туженог о престанку радног односа није незаконито.

Овакав закључак нижестепених судова прихвата као правилан и Врховни касациони суд.

Наиме, одредбом члана 77. Закона о стечају прописано је да је отварање стечајног поступка разлог за отказ уговора о раду који је стечајни дужник закључио са запосленима. Стечајни управник одлучује о отказу уговора о раду из става 1. овог члана и о отказу обавештава одговарајући орган односно организацију за запошљавање на чијој територији се налази седиште стечајног дужника. Стечајни управник може, поред запослених којима није дат отказ уговора о раду, да ангажује потребан број лица ради окончања започетих послова или ради вођења стечајног поступка уз сагласност стечајног судије. Зараде и остала примања лица из става 3. овог члана, која одређује стечајни управник, уз сагласност стечајног судије, намирују се из стечајне масе као обавеза стечајне масе.

У вези са цитираном законском одредбом неосновано ревидент указује да се иста не може применити у конкретном случају и да је требало применити одредбе Закона о раду. Наведено из разлога што је отварање стечајног поступка разлог за отказ уговора о раду, па се стога, након отварања стечајног поступка, на уговор о раду примењују одредбе члана 77. Закона о стечају, који закон је у конкретном случају *lex specialis*, у односу на Закон о раду и примењује се у случајевима заснивања и престанка радног односа у току стечаја, како правилно закључују и нижестепени судови. Код друштва у стечају, ангажовање одређених лица након покретања стечајног поступка, свакако представља терет стечајне масе, а стечајни управник је обавезан да прекине даље ангажовање одређених лица када уочи да не постоји потреба за њиховим даљим ангажовањем. Стечајни управник не може ускратити стечајне повериоце, односно њихово сразмерно намирење, у корист исплате зараде лицу за чијим радом је свакако престала потреба. Тужиоцу је отказ уговора о раду дат на основу наведене одредбе Закона о стечају, као последица отварања поступка стечаја над туженим и услед окончања започетих послова, што је предвиђено и самим уговором о раду закљученим између парничних странака. Стечајни управник је у побијаном решењу констатовао да је престала потреба за обављањем послова ради којих је заснован радни однос и у уводу решења се позвао на одредбу члана 77. Закона о стечају, из које произилази његово овлашћење да тужиоцу откаже уговор о раду, што побијано решење о престанку радног односа чини законитим.

Тачно је да је одредбом члана 188. Закона о раду прописано да послодавац не може да откаже уговор о раду нити да на други начин стави у неповољан положај

представника запослених за време обављања функције и годину дана по престанку функције. Међутим, треба имати у виду да је у конкретном случају решење туженог о престанку радног односа донето у складу са одредбом члана 77. став 2. Закона о стечају, који се као *lex specialis* примењује у конкретном случају, као и то да је правни положај запослених у поступку стечаја условљен потребама ефикасног обезбеђења свих предуслова за несметано и што хитније спровођење стечајног поступка, па су без утицаја наводи ревидента који указју на примену одредбе члана 188. Закона о раду. Остали ревизијски наводи представљају сопствено тумачење права од стране ревидента, које нема правно утемељење у утврђеним чињеницама, па их Врховни касациони суд не прихвата, као основане.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је одбио ревизију тужиоца као неосновану и применом одредбе члана 414. Закона о парничном поступку одлучио као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија
Бранко Станић с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић